

Wyrok z dnia 20 października 2008 r.

I UK 73/08

Przepis art. 98 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.; aktualnie jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) nie stanowi podstawy żądania zwrotu różnicy między już wypłaconym wyższym świadczeniem a niższym świadczeniem wybranym przez ubezpieczonego oraz do potrącania tej różnicy z bieżących świadczeń.

Przewodniczący SSN Andrzej Wróbel, Sędziowie SN: Józef Iwulski, Romualda Spyt (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 20 października 2008 r. sprawy z odwołania Wiesława H. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w C. o zwrot nienależnie pobranego świadczenia, na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 lipca 2007 r. [...]

o d d a l i ł skargę kasacyjną.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie wyrokiem z dnia 16 marca 2006 r. oddalił odwołanie Wiesława H. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w C. z dnia 20 lipca 2005 r., którą to decyzją, między innymi, zaliczono część wypłaconej ubezpieczonemu renty szkoleniowej na poczet przyznanej renty z tytułu niezdolności do pracy i jednocześnie ustalono, że pozostała kwota renty szkoleniowej w kwocie 34.203,96 zł - jako nienależnie pobrana - będzie podlegała potrąceniu po 1.136,25 zł miesięcznie. Wyrok ten zapadł w następujących okolicznościach faktycznych.

Ubezpieczony pobierał do dnia 31 października 2002 r. rentę w związku z chorobą zawodową. Decyzją z dnia 24 października 2002 r. organ rentowy odmówił

ubezpieczonemu prawa do tej renty za dalszy okres i przyznał rentę szkoleniową od 1 listopada 2002 r., która została wstrzymana z dniem 1 października 2004 r. - wobec negatywnego orzeczenia lekarza medycyny przemysłowej, stanowiącego warunek odbycia szkolenia w celu przekwalifikowania zawodowego. Orzeczeniem lekarza orzecznika z dnia 4 listopada 2004 r. ustalono okresową, częściową niezdolność ubezpieczonego do pracy od wyczerpania poprzednich świadczeń do listopada 2006 r. Wyrokiem z dnia 4 listopada 2004 r. Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie zmienił decyzję pozwanego z dnia 24 października 2002 r. przyznając ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową na okres od 1 listopada 2002 r. do 31 grudnia 2004 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał rozliczenia renty szkoleniowej i renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy i stwierdził, że nadpłata (różnica między wypłaconą rentą szkoleniową a przysługującą rentą z tytułu częściowej niezdolności do pracy) w kwocie 34.203,96 zł - jako nienależnie pobrana - będzie podlegała potrąceniu po 1.136,25 zł miesięcznie. Mając tak ustalony stan faktyczny, Sąd Okręgowy stwierdził, że prawidłowo pozwany zaliczył część renty szkoleniowej na poczet renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy i zasadnie uznał, że pozostała do zapłaty różnica między tymi dwoma świadczeniami, z których pierwsze jest wyższe od drugiego. Podstawę żądania zwrotu tej różnicy stanowi przepis art. 98 ust. 3 oraz art. 139 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.), który zdaniem Sądu pozwala na dokonywanie potrąceń w sytuacji, kiedy rozliczenie świadczeń wykaże nadpłatę. Ponadto Sąd podkreślił, że ubezpieczony był pouczony o okolicznościach powodujących utratę lub zawieszenie prawa do świadczenia i składając odwołanie od decyzji przyznającej prawo do renty szkoleniowej powinien się liczyć z tym, że po jego uwzględnieniu powstanie nadpłata wynikająca z różnej wysokości obu tych świadczeń.

W wyniku apelacji ubezpieczonego Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie wyrokiem z dnia 10 lipca 2007 r. zmienił zaskarżony wyrok i poprzedzając go decyzję organu rentowego i stwierdził brak podstaw do zwrotu pobranego przez ubezpieczonego świadczenia i do jego potrącania z wypłacanych świadczeń.

W motywach swojego rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny, nie zmieniając ustaleń Sądu Okręgowego, dokonał ich odmiennej oceny prawnej. Stwierdził, że przepis art.

98 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie ma zastosowania w niniejszej sprawie, ponieważ dotyczy zbiegu prawa do świadczeń (na co wskazuje cała treść tego przepisu wraz z ust. 1 i 2), a prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową nie podlega zbiegowi z prawem do renty szkoleniowej. Oba te świadczenia wzajemnie się wykluczają. Renta z tytułu niezdolności do pracy (także w związku z chorobą zawodową) przysługuje osobom, które utraciły zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i które nie rokują odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. (art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Natomiast renta szkoleniowa przyznawana jest osobom, które utraciły zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i wobec których orzeczono celowość przekwalifikowania zawodowego, a które rokują odzyskanie zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (art. 60 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Dalej Sąd Apelacyjny wywiódł, że nie ma również podstaw do zastosowania art. 139 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż renta szkoleniowa pobrana przez ubezpieczonego nie była świadczeniem nienależnym w rozumieniu art. 138 ust. 2 tej ustawy. Z ostatecznej konstatacji Sądu Apelacyjnego wynika, że pozwany mógł dokonać wzajemnego rozliczenia świadczenia już wypłaconego (renty szkoleniowej) ze świadczeniem przyznany na mocy wyroku sądu (rentą z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku chorobą zawodową), jednakże, jeśli w wyniku takiego rozliczenia pozostawała jeszcze jakaś nierozliczona kwota z uwagi na to, iż pierwsze świadczenie przewyższało świadczenie drugie, nie było podstaw do żądania zwrotu tej nadpłaty na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Sąd podkreślił, że świadczenie to nie było świadczeniem nienależnie pobranym w rozumieniu art. 138 tej ustawy, ale świadczeniem nienależnym w rozumieniu art. 405 k.c.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku organ rentowy zarzucił naruszenie prawa materialnego - art. 98 ust. 3 w związku z art. 139 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na konieczność dokonania wykładni przepisu art. 98 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i wyjaśnienia, czy znajduje on zastosowanie w sytuacji, w któ-

rej istnieje potrzeba rozliczenia wyższej renty szkoleniowej z niższą rentą z tytułu niezdolności do pracy przyznaną za ten sam okres wyrokiem sądu.

W uzasadnieniu skargi organ rentowy, nie zgadzając się ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego, stwierdził, że powołane w podstawie kasacyjnej przepisy dają możliwość rozliczenia także kwoty nadpłaty (różnicy) wynikającej z faktu, że wypłacone świadczenie było wyższe niż to, które ostatecznie przysługiwało za ten sam okres na podstawie wyroku. Wynika to z ogólnej zasady niełączenia dwóch świadczeń za ten sam okres. Przepisy art. 98 ust. 3 i art. 139 ust. 1 pkt 1 stanowią samodzielną podstawę do dochodzenia spornej kwoty. Ponadto wskazał, że przy identycznym stanie faktycznym w sprawie III AUa 1040/03 Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 5 października 2004 r. orzekł o obowiązku zwrotu różnicy między wypłaconą rentą szkoleniową a należną rentą z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie ma usprawiedliwionych podstaw. W przedmiotowej sprawie ubezpieczony na mocy decyzji pozwanego uzyskał prawo do renty szkoleniowej, która była mu wypłacana od 1 października 2002 r. do 30 września 2004 r. Decyzja ta następnie zmieniona została prawomocnym wyrokiem sądu, który w miejsce renty szkoleniowej przyznał ubezpieczonemu rentę z tytułu niezdolności do pracy. Obie te renty pozostawały w związku z chorobą zawodową, a uszczerbek na zdrowiu z nią związany stwierdzony został przed dniem 1 stycznia 2003 r. W związku z powyższym zastosowanie znajdują - poprzez art. 49a ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. Nr 199, poz. 1673 ze zm.) - przepisy ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.). Zgodnie z jej art. 2 pkt 4 i 4¹ świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych obejmują między innymi rentę inwalidzką (obecnie rentę z tytułu niezdolności do pracy) i rentę szkoleniową. Z kolei art. 25 pkt 3 i 4 tej ustawy stanowi, że w sprawach renty inwalidzkiej, nieuregulowanych niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin dotyczące zasad wypłaty rent oraz zwrotu nieprawnie pobranych rent i potrąceń. Przepis ten odsyła do obecnie obowiązującej ustawy o emeryturach i rentach z FUS, która zastąpiła ustawę z dnia 14 grudnia 1982 r. o za-

opatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.). W ostateczności zatem - w zakresie zasad wypłaty rent oraz potrąceń - a także zwrotu nienależnie pobranych świadczeń - stosuje się przepisy tej pierwszej ustawy.

Skarżący nie kwestionuje stanowiska Sądu Apelacyjnego, iż różnica między rentą szkoleniową pobraną przez ubezpieczonego a należną mu następnie rentą z tytułu niezdolności do pracy za ten sam okres nie stanowi świadczenia nienależnie pobranego w rozumieniu art. 138 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W istocie bowiem stan faktyczny niniejszej sprawy nie odpowiada dyspozycji ani pkt 1, ani pkt 2 tego przepisu, zgodnie z którymi za nienależnie pobrane świadczenia uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania oraz świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia. Natomiast wedle poglądu organu rentowego przepis art. 98 ust. 3 ustawy w związku z art. 139 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS stanowi samodzielną podstawę nie tylko do zaliczenia na poczet świadczenia wypłacanego jako drugie, świadczenia wypłaconego wcześniej, ponieważ oba obejmują ten sam okres, ale także do potrącenia nadpłaty (różnicy między już wypłaconym wyższym świadczeniem a wypłacanym aktualnie świadczeniem niższym) z bieżącego świadczenia.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że sytuacja, w której ubezpieczony najpierw nabył prawo do renty szkoleniowej, a następnie za ten sam okres przyznano mu prawomocnym wyrokiem rentę z tytułu niezdolności do pracy, w istocie nie wynika z klasycznego zbiegu uprawnień, kiedy to ubezpieczony spełnia równocześnie przesłanki do dwóch lub więcej świadczeń i w zakresie wypłaty tych świadczeń dokonuje wyboru jednego z nich, zgodnie z regułą wyrażoną w art. 95 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Rację ma Sąd Apelacyjny, że nie jest możliwe spełnienie przesłanek do obu tych świadczeń równocześnie. Ubezpieczonemu, który jest niezdolny o pracy, ale rokuje odzyskanie zdolności do pracy po przekwalifikowaniu przysługuje renta szkoleniowa (art. 60 ust. 1), natomiast brak takich rokowań uzasadnia przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy (art. 12 ust. 1). Zatem przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy jest równoznaczne z brakiem prawa do renty szkoleniowej i odwrotnie. Nie stoi to jednakże na przeszkodzie, aby

uznać, że i w takiej sytuacji obowiązuje generalna zasada wypłaty jednego świadczenia za ten sam okres i w związku z tym mają zastosowanie przepisy gwarantujące zachowanie tej zasady. W myśl art. 95 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach FUS w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Z tej właśnie normy wynika uniwersalna reguła prawa emerytalno-rentowego wypłacania jednego świadczenia, a wyjątki od niej wskazane są w jednoznacznych, konkretnych przepisach prawa, przykładowo, w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 87 ze zm.). Dalszy przepis tej ustawy - art. 98 ust. 3 - określa wyłącznie sposób realizacji zasady wypłaty jednego świadczenia w sytuacji, w której istnieje prawo do dwóch świadczeń za ten sam okres, a ubezpieczony wybiera świadczenie inne niż to, które zostało już wypłacone. Zgodnie ze zdaniem pierwszym tego przepisu kwoty świadczeń wypłaconych za okres, za który przysługuje prawo do wypłaty świadczenia wyższego lub wybranego przez zainteresowanego albo więcej niż jednego świadczenia, podlegają rozliczeniu przez zaliczenie na poczet tego świadczenia lub świadczeń. Wbrew stanowisku skarżącego norma ta nie stanowi odrębnej podstawy do żądania zwrotu kwoty pobranego świadczenia (różnicy) - obok przepisu art. 138 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zawarte w art. 98 ust. 3 zdanie drugie ustawy odwołanie do odpowiedniego stosowania art. 139 ust. 1 pkt 1 nie otwiera drogi do zwrotu nadpłaconego świadczenia. Wprawdzie z brzmienia tego ostatniego przepisu wynika, że ze świadczeń pieniężnych określonych w ustawie - po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych - podlegają potrąceniu, między innymi kwoty świadczenia lub świadczeń podlegające rozliczeniu w trybie określonym w art. 98 ust. 3, jednakże nie można w tym wypadku poprzestać jedynie na wykładni językowej tej normy prawnej i na jej podstawie twierdzić, że stanowi on samodzielną podstawę do zwrotu świadczenia. Generalną zasadą funkcjonującą w systemie ubezpieczeń społecznych jest obowiązek zwrotu pobranego świadczenia tylko wtedy, kiedy jest ono nienależnie pobrane, tak jak wynika to z art. 138 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Identycznej treści uregu-

lowanie znajduje się w art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 ze zm.), w art. 48 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66 ze zm.), w art. 49 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.). Do art. 84 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych odsyła art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst: Dz.U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.). Podobne rozwiązanie znajduje się w art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267 ze zm.).

Ponadto podkreślić należy, że art. 139 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest przepisem wtórnym w stosunku do innych przepisów, stanowiących podstawę prawną do zwrotu świadczeń bądź stanowiących podstawę prawną zobowiązania. Mianowicie, kwoty nienależnie pobranych świadczeń (pkt 2) podlegają zwrotowi na podstawie przepisów dotyczących tej kwestii, w tym przepisów wyżej przywołanych. Należności wynikające z tytułów egzekucyjnych (pkt 3 - 5) egzekwowane są na podstawie tych tytułów. Podstawę prawną zwrotu kwot nienależnie pobranych zasiłków rodzinnych lub pielęgnacyjnych oraz świadczeń rodzinnych (pkt 6) stanowi art. 30 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.). W przypadkach objętych pkt 8, tj. zasiłków wypłaconych z tytułu pomocy społecznej, jeżeli przy wypłacie zastrzeżono ich potrącanie, samodzielną podstawę zwrotu stanowi przykładowo art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.), oraz w przypadku zasiłku stałego lub zasiłku okresowego wypłaconych na podstawie przepisów o pomocy społecznej za okres, za który przyznano emeryturę lub rentę, obowiązek ich zwrotu wynika z art. 99 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (jednolity tekst: Dz.U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 ze zm.). Natomiast zasiłki i świadczenia wypłacone na podstawie przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu za okres, za który przyznano prawo do emerytury lub renty (pkt 9) podlegają zwrotowi na podstawie art. 76 ustawy z dnia 20 kwietnia

2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst: Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.). Wreszcie - co do pkt 10 - możliwość potrącenia należności z tytułu odpłatności za pobyt osób uprawnionych do świadczeń w domach pomocy społecznej wynika z przepisu art. 62 o pomocy społecznej, a podstawę prawną obciążenia pensjonariuszy zakładów opiekuńczo-leczniczych lub zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych kosztami wyżywienia i zakwaterowania stanowi art. 18 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.).

Inaczej rzecz ujmując, w pierwszej kolejności istnieje podstawa prawna, określona w innych przepisach, regulująca zwrot określonego świadczenia czy też określająca przesłanki powstania zobowiązania lub istnieje tytuł prawny do egzekwowania określonych należności, a dopiero potem dokonuje się potrącenia na podstawie art. 139 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W zakresie świadczeń podlegających rozliczeniu w trybie określonym w art. 98 ust. 3 (pkt 1 ust. 1 art. 139) nie istnieje - tak jak w pozostałych przypadkach - inny, odrębny przepis, stanowiący podstawę prawną do żądania zwrotu nadpłaty. Przepis art. 98 ust. 3 stanowi wyłącznie o zaliczeniu kwoty świadczenia wypłaconego za konkretny okres na poczet świadczenia, które ma zostać wypłacone za ten sam okres, co oznacza, że rozliczenie to nie może obejmować innego okresu, a tak byłoby w przypadku dalszego rozliczania nadpłaty. Zatem odwołanie się do przepisu art. 139 ust 1 pkt 1 oznacza tylko tyle, że zaliczenie wypłaconego świadczenia powoduje jego potrącenie, a więc w przypadku, kiedy wypłacone (pierwsze) świadczenie jest niższe od tego, które ma być wypłacone, do wypłaty pozostaje różnica za pokrywający się okres, natomiast w przypadku odwrotnym zaliczenie to spowoduje, że organ rentowy nie będzie zobowiązany do wypłaty świadczenia - ale tylko za pokrywający się okres.

Dalszym argumentem przemawiającym za przedstawionym wyżej stanowiskiem jest odwołanie się do zasady równego traktowania ubezpieczonych wynikającej z art. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Pogląd prezentowany przez skarżącego godziłby w tę zasadę. Najlepiej ilustruje to następujący przykład: ubezpieczony, który uzyskał prawo do renty szkoleniowej, a następnie przyznano mu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, ale wyłącznie za okres pokrywający się z tym pierwszym świadczeniem, nie byłby zobowiązany do zwrotu nadpłaty, natomiast przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy za okres dłuższy niż okres pobierania renty szkoleniowej rodziłoby obowiązek zwrotu różnicy. Żaden usprawiedliwiony inte-

res nie przemawia za takim różnicowaniem sytuacji ubezpieczonych charakteryzujących się tą samą cechą.

Powyższe prowadzi do wniosku, że przepis art. 98 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie stanowi podstawy do żądania zwrotu różnicy między wyższym świadczeniem, już wypłaconym, a niższym świadczeniem wybranym przez ubezpieczonego i do potrącania tej różnicy z bieżących świadczeń.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na mocy art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji.

=====